

עין משפט
נר מצוה

לו:

השולח פרק רביעי גיטין

מסורת הש"ס

א ומי מיט מהל שמיטת
היה הדין:
ב ב מיי פכדי מהל
סנהדרין גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
ג:
א ב מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
ב:
ג ב מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
ד מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
ה סני ית:
ו מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
ז מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
ח מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
ט מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'
י מיי פכדי מהל
מחייס גלו ח סנה
לאין חז עושית מית ס'

מוקף רש"י

הפקר ב"ד הפקר.
וכל מיי דמנתה ללו
פקירה הוי יבוחח טס.
עלובה. חופיה. דשלנות
לפניה דמנתה הוי טס.
פסח. בקרב חופתה.
שפירא ספדמו כתיב
ופשו העגל טס. חתן.
עוב ריחו טעוב לחמיס
טס. ועדיו חביבותא
דריא גבן. אפיס שפירא
מפטר בננתה מהל ט
לפון פכדי טס. הנעלבין
ואיני עולביס. חמיס
לאין עליהס מלפניה
ולא הן על חמיס
טס. עושין מאהבה.
מלפניה חתוקן ושמוין
ביסורין. על עליה הכאה
עליהס טס.

מכאן ש"ד לשחור ובה
יתומין אין צריבין
פרוסבול. דלמא חס
לא שמיט שביעית לחס
שלין. דלון דידיה דימתי
אין וימי עלן להסיני
בכומיסי. הלך עמדת
שלין כמקורס לדי מדי
ומתן חמורק שצרויני לדי
אין שמיטין. חס טס
על פרוסבול חופתי
פלוני ופלוני הדיין גבי
ד. דריא וביח דירי.
לבי קטן ר"ג דנשי הוי
ויח דירי ב"ד שמיט טס.
אין כוחבין פרוסבול
אלא על הקרקע. ואם
יש קרקע על היח
לנה חתמין עליה פרוסבול
אף חמוס גדול ודי
על שמיטת שביעית. ודי
תקון גלל פרוסבול אשכנז
על פרוסבול חופתי
התירה הוי ודנדין כו.
לאשר איש לו. ולא
מכאן לאשר הליהו. ולא
לאשר האשט על. ואם
היה קרן דלמתיבין בהתל
(דיק ק"ל) למי שאקל על
(בבבב) יכוני חפסיס
(בבבב) לאשר תקון על. ולא
לאשר טעב טו (בבבב)
וכי מפני שאנו
מדיקין. שאנו אומרים
ופסוקין ואומרים אומרת
לנו ועדיו י. שטר
העומד לגבות כבדו
דמי. מי שיש לו שטר
חוב על חבירו ויעיד
לו טו נכסי. מחמת על
השטר נכנסים יחד מן
הלו (ומה כה) כלומר
גדול כה השטר וכו'
שחוק נכנסים יבוחח
הרומסר שטרותיו
לביח דין. הוא פרוסבול
שהתקן הלל שמיט טו
חופתי לבי פלוני ופלוני
הדיין שמיט פלוני על
פכדי טו שאננו כל זמן
שליה. אין משמיטין.
ללא קרין ביה לוי. שאני
שאר לוי טעוב על
מגן לבעל
חוב שקונה משכון.
לכל מילי להחריב כחשין
גבי טס. לוי מילי הלואה
שהתקן קרין לו ואם
נאמס יידי כחשין. שאני
עליו לא כשומר חס
ולא כשומר שטר שמיטין
לאנין. אלא עלו נכסותו
ובשמיטתו עומד (פסחים
ד. ו) וכל תריה צדקה.
הנכנס העטוב כתיב. וי
אמרת קויה חתמין איש
צדקה טעב שביעה שטר
בשמיטתו שפירא לו וי
על טעב טס.

זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

מומח לעוקר דבר מן המורה כגון
שופר ולולב ודומיהן ביצמות בהאשה
רבה (דף טז): ללא עקירה בידיס
היא: רכא אמר. לעולם בין לדינן
דפליגי אדריי וזמרי שביעית
להשמטת מלוה בזמן הזה דלאורייתא
ותקין הלל דלא שמיט בין לרבי
דלמח לאו דלאורייתא ואמור רבנן
דשמיטת לאן תיקשי דבר לדבדנר
שמיטין חן כאן עקינת דבר מן
המורה נמקוס סיג וגדר דהפקר
ב"ד כממון הפקר: ימסר כל רכוסו.
בנאשי כנסת הגדולה כתיב: מה
ענין ראשי אלל אכוס. הוה ליה
למכנז וראשי המעות: כל מה
שירלו. מחלק נכסיו על פיו: לבעוליה.
הלל שמיטת כנס פרוזבול שמיטת:
לא ככפנין פרוסבול. דלא אלס
לאפקועי ממונא: אלא כי דינא
דסורא. רב: כי דינא דההרדעא.
שמואל דכי אמרש שמואל להך מילתא
וכי אימטיל קב שאלתא בני מדרשא
הוה כי דינא דרב אמר ורב אמר
והיינו דשמיט דלמח כי תקון הלל
נמי לדרי עלמח לא תקון אלא כגון
כי דינא דרב אמר ורב אמר: עולגנא
דדייני סא. לקמן מפדש לשון חולטא
שטעליס ממון שלא כדון נחוקה: אס
אישר חיל. אס חמוק כח: אכטעליני.
אלמח לאו לדרי עלמח תקין דא"כ
הכי מלי שמואל לממר אכטעליני:
אימח ביה מילתא. אושיב בית דין
ואתקין דמסן מליון יהו כמוסרין
שטרותיהן לבית דין וע"ג: ללא
כחז ניהו כמו שכתב: לינא
דנימוסא. אף עשאוהו אלא למת
הדייניס שלא יערימו להגבות
מלוותיהס לפני שביעית שלא כהך
שביעית ומשמטיה הלך אף אישר
חיל אכטעליני: עלובה. תפוסה:
שוניסא קרב חופסא. בער שביעה
וישראל כספיו עשו את העגל שהרי
לא נסעו מקיני עד לאחר הקמת
המשכן בשנה שניה דלכתיב ויהי
בשנה הששית נחמס השני וגו' ויסעו
בני ישראל למסעייהס ממדבר סיני
(ומדבר י): מאי קרא. דיש לדרוש
עליהס כלה מונה בחופתה: כמסכו.
חופתו: נרדי נתן רישו. נושמי
עזר רישו העוב כמו ולא נתן סימון

ואמור רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקינו רבנן ד"תשמיט זכר לשביעית ראה הלל
שנמונעו העם מלהלוות זה את זה עמד והתקין
פרוסבול ומי איכא מידי דמדאורייתא לא
משמטא שביעית ותקינו רבנן דתשמיט אמר
אביי שב ואל תעשה הוא רבא אמר הפקר ב"ד
הפקר דאמר ר' יצחק זמנין שהפקר ב"ד
הפקר שנאמ' יוכל אשר לא יבוא לשלשת
הימים כעצת השרים והוקנים יחרם כל
רכושו והוא יבדל מקהל הגולה א' רבי אליעזר
אמר מהבא יאלה הנחלות אשר נהלו אלעזר
הכהן ויהושע בן נון וראשי האבות וגו' וכי
מה ענין ראשים אצל אבות לומר לך מה אבות
מנחילין את בניהם כל מה שירצו אף ראשים
מנחילין העם כל מה שירצו איבעיא להו כי
התקין הלל פרוסבול לדריה הוא דתקין או
דלמא לדרי עלמא נמי תקין למאי נפקא
מינה לבטוליה אי אמרת לדריה הוא דתקין
מבטלינן ליה אלא אי אמרת לדרי עלמא
נמי תקין א' א"כ בית דין יכול לבטל דברי
בית דין חברו אלא א"כ גדול הימנו בחכמה
ובמנין מאי ת"ש חברו אלא לא כתבין
פרוסבול אלא אי כבי דינא דסורא אי כבי
דינא דההרדעא ואי סלקא דעתך לדרי עלמא
נמי תקין בשאר כי דינא נמי לכתבו דלמא כי
תקין הלל לדרי עלמא יבגן כי דינא דריה
וכרב אמי ורב אסי דאלימי לאפקועי ממונא
אבל לכוילי עלמא לא ת"ש דאמר שמואל הא
פרוסבול עולבנא דדייני הוא אי אישר חיל
אכטעליני אכטעליני והא אין ב"ד יכול לבטל
דברי ב"ד חברו אלא א"כ גדול הימנו
בחכמה ובמנין הכי קאמר אם אישר חיל
יותר מהלל אכטעליני ורב נחמן אמר אקיימנא
אקיימנא הא מיקיים וקאי הכי קאמר אימא
ביה מילתא דאע"ג דלא כתוב בכתוב דמי
איבעיא להו האי עולבנא לישינא דחוצפא הוא
או לישינא דניחותא הוא ת"ש דאמר עולא
עלוכה כ"לה שזינתה בקרב חופתה אמר רב
מרי ברה דבי שמואל מאי קרא יעד שהעילך
במסבו דבית נתן רישו אמר ר' רבא עדיין
חביבותא הוא גבן דכתיב נתן ולא כתיב
הסריח תנו רבנן הנעלכין ואינן עולבים
שומעין חרפתן ואין משיבין עושין מאהבה
וישמוחין ביסורין עליהן הכתוב אמר
ואוהביו כצאת השמש בגבורתו מאי
פרוסבול אמר רב חסדא פרוס בולי ובוטי
בולי

דהו יעו דמרוז ביתא דלמתינן כמי רב' ז"ש (דף טז): והא דנעי
כעמון לדריה מקין לאו לדריה ממש אלא לדור הסמון אחר חורבן אי
נמי הויה צביא אלינא דרנא דמשי הפקר ב"ד הפקר והא דלמח
כסוף ערבין (דף טז): מנו יונלנו לקדש שמיטין דמשמע דיוכל לא
נהג היינו למאי דס"ד התם מעיקרא
דלא חזרו עשרת השנטיס שגלו ולא
היו נגלות בכל אלא כי שניטיס
וכשעלו בבית שני לא היו כל יושביה
עליה אכל במסקנא דלמתי דירמיהו
החזיר ויאשיהו מלך עליהן נמלכו
דכיו שם מיי"צ שניטיס וע"ג שלא
עלו כולם חשיב כל יושביה ומיחו
קשה דול קרי כי רב הוא דנעזרא
מנו לכל י"ב שניטיס:

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא

ותקין רבנן דשמיטת. בזמן הזה: זכר לשביעית. שלא תשחך מרת
שביעית: ומי איכא מידי דמדאורייתא לא משמטא שביעית. בזמן
הזה כרבי: ואמור רבנן דשמיטת. ומלמא הלוה גזלן על פיה: שב
ואל תפשה. והלוה הזה שב ובעל ולינו עושה המלוה לפרוע את חובו
ולא עקר ליה בדיס וכו' האו גוונא